

Dosarul nr. 2rac-2/22

2-20035552-01-2rac-12012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Badan-Melnic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru)

ÎNCHEIERE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe acțiuni „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe acțiuni „Centru de Comerț” împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat urmare a executării unei hotărâri judecătorești ilegale și încasarea dobânzilor de întârziere,

împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea pe acțiuni „Centru de Comerț” și a fost menținută hotărârea din 06 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 11 martie 2020 SA „Centru de Comerț” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat urmare a executării unei hotărâri judecătorești ilegale și încasarea dobânzilor de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 12 septembrie 2008 SRL „Transjim Com” a primit o comandă din partea sa pentru a efectua un transport de utilaje din Spania în Republica Moldova și au încheiat contractul de prestări servicii nr. 103/c din 19 septembrie 2008, utilajele respective fiind încărcate în localitatea Utebo (Spania) în camionul cu numerele de înmatriculare xxxx și semiremorca cu numerele de înmatriculare yyyy. Ansamblul respectiv aparține SRL „Beky Danca”.

A menționat că, la 26 septembrie 2008 camionul și semiremorca cu utilajul transport au fost immobilizate de către Biroul vamal Chișinău din diferite motive, staționând de la 26 septembrie 2008 până la 16 aprilie 2009.

A susținut că, la 24 septembrie 2009 SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com”, societăți comerciale din România, au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Centru de Comerț”, SRL „Lacris Plus”, SRL „El Trans Bv”, Biroului vamal Chișinău și Centrului Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

A afirmat că, prin hotărârea din 14 decembrie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, menținută prin decizia din 31 mai 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată, iar prin decizia din 23 ianuarie 2013 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com”, a fost casată decizia instanței de apel și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel.

A relevat că, prin decizia din 03 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial acțiunea și a fost încasat în mod solidar din contul SA „Centru de Comerț”, SRL „Malitransexped”, SRL „Lacris Plus”, SRL „El Trans Bv” în beneficiul SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com” suma de 18655 de euro, cu titlu de prejudiciu material. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A notat că, prin decizia din 21 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către SA „Centru de Comerț”, a fost casată decizia instanței de apel și a fost trimisă cauza spre rejudecare în instanța de apel.

A comunicat că, după rejudecarea cauzei, la 20 mai 2015 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a admis parțial acțiunea și a încasat din contul Biroului vamal Chișinău în beneficiul SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com” suma de 18655 de euro, cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată în sumă de 27979,88 de lei. În rest a respins acțiunea ca neîntemeiată.

A declarat că, în legătură cu faptul că, decizia instanței de apel din 03 decembrie 2013 deja a fost executată, la 12 iunie 2015, în adresa Curții de Apel Chișinău a fost înaintată o cerere, prin care SA „Centru de Comerț” a solicitat eliberarea pe numele său a titlului executoriu în vederea executării deciziei instanței de apel din 20 mai 2015, însă cererea a rămas fără răspuns.

A invocat că, la 02 decembrie 2015 s-a adresat la Judecătoria Comercială de Circumscripție cu o cerere privind eliberarea ordonanței judecătorești și întoarcerea executării silite și prin ordonanța judecătorească a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 18 decembrie 2015 a fost admisă cererea și a fost încasată în mod solidar din contul SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com” în beneficiul SA „Centru de Comerț” SA suma de 370932,94 de lei, executată silit în temeiul titlului executoriu nr. 2e-2599/10, eliberat în anul 2014 de Judecătoria Comercială de Circumscripție Chișinău.

A mai invocat că, prin sentința Tribunalului Neamț nr. 870/C din 12 septembrie 2016 a fost recunoscută și încuviințată executarea pe teritoriul României a hotărârii din 18 decembrie 2015 a Judecătoriei Comerciale de Circumscripție Chișinău.

A specificat că, prin procesul-verbal de constatare din 15 octombrie 2019, executorul judecătoresc a stabilit imposibilitatea întoarcerii executării din cauza lipsei surselor financiare și a bunurilor la agenții economici în discuție.

A menționat că, a fost lipsit de posibilitatea executării soluției pronunțate în vederea restituirii sumelor încasate în baza unei decizii ilegale, iar instituțiile de stat și judecătorești nu i-au asigurat executarea corespunzătoare a soluțiilor pronunțate.

În acest sens, consideră că, i-a fost provocat un prejudiciu material prin încasare ilegală a sumei de 370932,94 de lei și a cheltuielilor de judecată în perioada anilor 2015-2019 în sumă de 15000 de lei în baza contractului de asistență juridică, 5200 de lei, cu titlu de taxă de stat pentru contestarea soluției ilegale în ordinea de recurs, 5000 de lei pentru prezentarea intereselor în cadrul examinării cauzei la Tribunalul Neamț și 500 de euro, cu titlu de cheltuieli pentru reprezentare la etapa întoarcerii executării.

De asemenea, a susținut că, i-a fost provocat un prejudiciu moral în valoare de 100000 de lei prin nesoluționarea cererilor și demersurilor adresate organelor de stat și în instanțele judecătorești, precum și ignorarea informațiilor prezentate acestor organe în vederea prevenirii însușirii banilor de către agenți economici din România.

A solicitat încasarea din bugetul de stat a sumei de 370932,94 de lei, încasarea din bugetul de stat a cheltuielilor de judecată suportate la etapa rejudecării deciziei ilegale a Curții de Apel Chișinău și executării soluției pronunțate în sumă de 15000 de lei, la etapa recunoașterii și încuviințării executării sentinței Tribunalului Neamț în sumă de 5000 de lei, la etapa executării deciziei în România – 500 de Euro, pentru reprezentarea în actualul proces – 9000 de lei și taxa de stat în sumă de 5200 de lei și încasarea din buget a sumei de 100000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral și a dobânzilor de întârziere pentru neexecutarea hotărârii.

Prin hotărârea din 06 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de către SA „Centru de Comerț” ca neîntemeiată.

La 03 decembrie 2021 SA „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov, a declarat apel nemotivat, iar la 15 iulie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către SA „Centru de Comerț” și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, potrivit apelantei, nu a fost executată ordonanța judecătorească pronunțată de Judecătoria Comercială de Circumscripție la 18 decembrie 2015, prin care s-a dispus întoarcerea executării și încasarea în mod solidar de la SRL „Becky Danca” și SRL „Transjim Com” în beneficiul SA „Centru de Comerț” a sumei de 370932,94 de lei (f. d. 25).

Totodată, instanța de apel a considerat că, prima instanță just a reținut că, nu este competentă să aprecieze dacă autoritățile naționale din România au pus la dispoziția creditorului un arsenal juridic adecvat și suficient pentru executarea ordonanței judecătorești. Dacă ar purcede la această examinare, instanța din Republica Moldova ar prejudicia suveranitatea statului România, cenzurând în acest

fel activitatea autorităților sale naționale. Prin urmare, prima instanță a reliefat că, problema cu privire la neexecutarea ordonanței judecătorești, pe care o invocă apelanta din prezenta cauză, ține de competența autorităților și tribunalelor din România, stat care este parte la Consiliul European și care are obligația să respecte obligațiile pozitive care rezultă din jurisprudența Curții Europene.

De altfel, instanța de apel a relevat că, prima instanță temeinic a făcut referire la faptul că, pentru a putea invoca răspunderea unui stat pentru încălcarea vreunui drept din Convenție este necesar ca pretinsa încălcare a Convenției să fi avut loc în jurisdicția statului pârât sau pe teritoriul controlat în mod efectiv de acest stat (Cipru versus Turcia, § 75-81; Drozd și Janousek versus Franța și Spania, §84- 90). În cazul în care cererile se referă la fapte care s-au produs pe un alt teritoriu decât a statului, aceste cereri vor fi respinse ca fiind incompatibile *ratione loci*. Excepție de la această regulă este cazul în care Curtea Europeană constată jurisdicția extrateritorială a statelor părți la Convenția Europeană (e.g. localurile misiunii diplomatice, prezența militară, sprijinul politic, influența militară, politică și economică).

Instanța de apel a menționat că, nu pot fi reținute criticile apelantei privitor la faptul că, prin decizia din 21 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de către SA „Centru de Comerț”, a fost casată decizia din 03 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a fost remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel din motiv că, SA „Centru de Comerț” nu a fost citată legal de către instanța judecătorească, deoarece la materialele cauzei civile nu sunt anexate recipise, ce ar confirma despre citarea părții în proces și din procesul-verbal al ședințelor de judecată Curtea Supremă de Justiție a constatat că, instanța de apel nici nu a indicat date despre prezența sau lipsa SA „Centru de Comerț”. Or, argumentele privitor la examinarea litigiului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „Becky Danca” și SRL „Transjim Com” împotriva SA „Centru de Comerț”, SRL „Malitransexped”, SRL „Lacris Plus”, SRL „El Trans Bv”, Biroului vamal Chișinău și Centrului Național Anticorupție cu privire la repararea prejudiciului material și moral nu se încadrează în normele imperative ale Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 pentru antrenarea răspunderii statului.

La 22 decembrie 2021 SA „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicat și a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că, necătând la faptul că, recurentul nu a obținut la nivel național titlul executoriu în vederea restituirii de la SRL „Beky Danca” și SRL „Transjimcom” a sumelor încasate în baza deciziei ilegale a Curții de Apel Chișinău, acesta deține statut de victimă pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești, dat fiind faptul că, întoarcerea executării, la fel, face parte din procesul executării hotărârilor irevocabile.

A susținut că, recurentul a menționat clar că, nu contestă imposibilitatea executării hotărârii judecătorești pe teritoriul României, care, după ce a recunoscut ordonanța de întoarcere a executării, doar a constatat insolvabilitatea SRL „Beky Danca” și SRL „Transjim Com”, dar a invocat că, încasarea ilegală a prejudiciului material în sumă de 18655 de euro a devenit posibilă în baza unui act judecătoresc vădit ilegal a instanței de apel, care, examinând cauza în lipsa recurentului, ilegal a încasat prejudiciul material nu din contul autorităților naționale ale Republicii Moldova, dar din contul firmelor private.

A afirmat că, instanțele judecătorești nu au elucidat pe deplin circumstanțele cauzei în ceea ce privește ilegalitatea deciziei instanței de apel din 03 decembrie 2013. Deși, acest act judecătoresc a fost recunoscut ilegal, statul nu a contribuit la restabilirea în drepturi a SA „Centru de Comerț”.

A relevat că, au fost ignorate constatările Curții Supreme de Justiție din decizia emisă la 21 mai 2014.

A notat că, examinând prezenta cauză, instanța judecătorească a respins acțiunea, stabilind că, statul nu este ținut să răspundă pentru legalitatea soluțiilor judecătorești pronunțate, însă asemenea concluzie este absolut contrară preambulului Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A declarat că, instanțele judecătorești au fost obligate să constate clar și cert care a fost temeiul legal pentru încasarea banilor de pe contul recurentului, iar după ce a fost stabilit că, actul judecătoresc a fost unul ilegal, au fost obligate să stabilească dacă statul poartă sau nu poartă răspundere pentru emiterea și executarea unui act judecătoresc ilegal, mai ales în condiții în care recurentul a prevenit Curtea de Apel Chișinău, instanța judecătorească de la care s-a solicitat întoarcerea executării și Procuratura Anticorupție, solicitând neadmiterea firmelor românești de ridicarea dublă, astfel ilegală, a sumelor încasate. Cu alte cuvinte, nici instanța de apel și nici prima instanță nu s-au pronunțat în privința întrebării principale din acțiune, este sau nu vinovat statul de pronunțarea actului judecătoresc ilegal.

A comunicat că, a fost incorect interpretată menirea Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

A invocat că, prin emiterea actelor judecătorești contestate a fost violat dreptul recurentului la proprietate, fiind deposedat de mijloacele bănești prin executarea silită a actului judecătoresc ilegal.

Prin notificarea din 12 ianuarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, înștiințându-l despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 137), însă ultimul nu și-a valorificat acest drept și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților la proces copia deciziei contestate la 29 noiembrie 2021 (f. d. 128).

Astfel, recursul declarat la 22 decembrie 2021 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către SA „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către SA „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către SA „Centru de Comerț”, reprezentată de către avocatul Victor Constantinov, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic